

Sygn. akt VI GC 68/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Bober

Protokolant: st. sekr. sądowy Agnieszka Krztoń

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Banku Spółdzielczego z/s w S.

przeciwko: J. B. i J. O.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powoda (...) Banku Spółdzielczego z/s w S. na rzecz pozwanego J. B. kwotę 7.200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

III. zasądza od powoda (...) Banku Spółdzielczego z/s w S. na rzecz pozwanego J. O. kwotę 7.200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI GC 68/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 28 listopada 2014.

Pozwem wniesionym w sprawie powód (...) Bank Spółdzielczy z siedzibą w S. wniósł przeciwko pozwanym J. B. i J. O. pozew o solidarne zobowiązanie pozwanym do złożenia wobec powoda oświadczenia woli o następującej treści: „Pozwani, J. B. oraz J. O. zapłacą solidarnie powodowi (...) Bankowi Spółdzielczemu z siedzibą w S., kwotę 3.000.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za okres od dnia nadania klauzuli wykonalności wyrokowi sądu, nakładającemu na pozwanym obowiązek złożenia zawartego w nim oświadczenia, tytułem zapłaty ceny sprzedaży 166.666 akcji zwykłych na okaziciela serii C (...) Spółka Akcyjna „w upadłości likwidacyjnej” z siedzibą w Ż., ul. (...), (...)-(…) Ż., zarejestrowanej w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS (...) o numerach kolejnych (...) do (...) i wartości nominalnej 0,10 zł każda – za wydaniem przez powoda (...) Bank Spółdzielczy z siedzibą w S., O. Zbiorowego Akcji nr 2 z daty 09 października 2008 r., opiewającego na 166.666 akcji zwykłych na okaziciela serii C (...) Spółka Akcyjna „w upadłości likwidacyjnej” z siedzibą w Ż., ul. (...), (...)-(…) Ż., zarejestrowanej w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS (...) od numeru (...) do numeru (...) o wartości nominalnej 0,10 zł każda, a to w wykonaniu przyrzeczonej umowy sprzedaży (...).666 akcji zwykłych na okaziciela serii C (...) Spółka Akcyjna „w upadłości likwidacyjnej” z siedzibą w Ż. ul. (...), (...)-(…) Ż., której obowiązek zawarcia wynika z zawartego między powodem (...) Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w S., a pozwanymi J. B. oraz J. O. porozumienia z dnia 21 listopada 2008 r.”

Ponadto powód wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego radcy prawnego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu powyższego powód wskazał, że w 2008 r. wraz z pozwanym podjął współpracę dotyczącą (...) S.A. „w upadłości likwidacyjnej” z siedzibą w Ż.. W związku z powyższym pomiędzy powodem a pozwanymi doszło do zawarcia w dniu 21 listopada 2008 r. porozumienia, na mocy którego, pozwani zobowiązali się do podjęcia działań zmierzających do podwyższenia kapitału zakładowego spółki w terminie do końca I kwartału 2009 r. Uzgodniono przy tym, że objęcie przez powoda akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółki (...) S.A. nastąpi po cenie emisyjnej w kwocie 5.000.000,00 zł za wszystkie obejmowane akcje. Powód natomiast zobowiązał się na mocy przedmiotowego porozumienia do objęcia w/w akcji po ustalonej cenie emisyjnej oraz do głosowania za podwyższeniem kapitału zakładowego w/w spółki. Dodatkowo w ramach negocjacji treści w/w porozumienia strony uzgodniły, że jeżeli nie dojdzie do objęcia akcji przez powoda o podwyższonym kapitale zakładowym spółki po cenie emisyjnej równej 5.000.000,00 zł w terminie do końca II kwartału 2009 r. z jakichkolwiek przyczyn dotyczących pozwanych, to pozwani zobowiążą się solidarnie do odkupienia od powoda wszystkich akcji posiadanych aktualnie przez powoda w kapitale zakładowym spółki (...) S.A. Pozwani zobowiązali się do odkupienia powyższych akcji od powoda w terminie 3 lat licząc od dnia zawarcia porozumienia tj. od 21 listopada 2008 r. za cenę 3.000.000,00 zł. Ponadto powód zobowiązał się, że podczas Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki (...) S.A. które odbyło się w dniu zawarcia Porozumienia tj. w dniu 21 listopada 2008 r. będzie głosował za podwyższeniem kapitału zakładowego. Powód wskazał, że wywiązał się z przyjętego na siebie zobowiązania, głosował za podjęciem uchwał opisanych w treści porozumienia.

W ocenie powoda pozwani po podpisaniu wskazanego wyżej porozumienia nie podjęli żadnych działań zmierzających do podwyższenia kapitału zakładowego spółki. Świadczy o tym chociażby fakt, że podczas kolejnych Walnych Zgromadzeń tej spółki kwestia podwyższenia kapitału zakładowego poprzez emisję kolejnych akcji na okaziciela nie była w ogóle objęta porządkiem obrad. Pozwani nie podjęli również żadnej inicjatywy w tym zakresie pomimo iż, posiadali wymaganą większość w składzie Rady Nadzorczej co dawało im pośrednio w świetle art. 399 § 1 k.s.h. możliwość zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. a jednocześnie poprzez fakt, że pozwany J. O. w wyniku nabycia akcji stał się akcjonariuszem spółki i podczas kolejnych Walnych Zgromadzeń, które odbyły się w I półroczu 2009 r., tj. w dniach 10 czerwca 2009 r. oraz 29 czerwca 2009 r. posiadając pakiet 7.300.000 akcji uprzywilejowanych co do głosu nie zażądał zwołania Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego zgromadzenia w trybie art. 400 § 1 k.s.h. W związku z powyższym w ocenie powoda, pozwani nie wykonali przyjętego na siebie zobowiązania określonego w treści porozumienia z dnia 21 listopada 2008 r.

W konsekwencji pozwani byli zobowiązani solidarnie do odkupienia od powoda pakietu wszystkich akcji tej spółki, jakie posiada powód. Powód nadmienił przy tym, że pozwani zobowiązali się do odkupienia akcji w sposób bezwarunkowy i nieograniczony, o ile nie doszłoby do podwyższenia kapitału zakładowego spółki (...) S.A. z siedzibą w Ż. i to z jakichkolwiek przyczyn leżących po stronie pozwanych. Powód nadmienił, iż treść załączonych do pozwu dokumentów wskazuje przy tym jednoznacznie, że do podwyższenia kapitału zakładowego spółki nie doszło w terminie umówionym z przyczyn leżących po stronie pozwanych, skoro kolejne Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy (...) S.A., które odbyły się w 2009 r., nie głosowały nad podjęciem uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki. Świadczy to o tym, że pozwani nie wykazali żadnej aktywności w zakresie doprowadzenia do głosowania nad taką uchwałą.

Powód wskazał, że jego roszczenie znajduje podstawę w treści art. 390 § k.c. w zw. z art. 64 k.c. Porozumienie zawarte pomiędzy powodem a pozwanymi w części dotyczącej postanowień § 4 stanowiło bowiem przedwstępłą umowę sprzedaży akcji na okaziciela Spółki (...) S.A., która określała przedmiotowo istotne postanowienia umowy sprzedaży, tj. przedmiot umowy oraz cenę. Pozwani pomimo zawarcia przedmiotowego porozumienia uchylali się od zawarcia umowy przyrzeczonej – umowy sprzedaży akcji Spółki (...) S.A. Dlatego też na mocy pozwu złożonego w niniejszej sprawie powód domagał się solidarnie od pozwanych złożenia przez nich oświadczenia woli w przedmiocie zawarcia umowy sprzedaży tych akcji.

W odpowiedzi na pozew pozwany J. B. wniósł o oddalenie powództwa w całości a także o zasądzenie kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powyższego pozwany wskazał, iż w jego ocenie nie doszło do ziszczenia się warunku przewidzianego w umowie przedwstępnej zawartej w § 4 porozumienia z dnia 21 listopada 2008 r. co stanowiłoby przyczynę domagania się przez powoda zawarcia umowy przyrzeczonej z pozwanymi tj. braku objęcia przez powoda akcji w zwiększonym kapitale zakładowym (...) S.A. po cenie emisyjnej równej 5.000.000,00 zł do końca II kwartału 2009 r., z przyczyn dotyczących J. B. i J. O.. W istocie do objęcia akcji nie doszło ale z przyczyn niedotyczących pozwanych. Pozwany wskazał nadto, iż ze względu na powództwo wytoczone dnia 28 grudnia 2008 r., przez akcjonariusza (...) Sp. z o.o., o uchylenie uchwały nr 5/11/2008 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A., dotyczącej podwyższenia kapitału za zakładowego spółki poprzez emisję nowych akcji serii (...) z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy w całości oraz w sprawie zmian do statutu, nigdy nie doszło do objęcia przez J. O. odpowiedniego pakietu akcji. Pozwany J. O. miał nabyć 18.930.000 nowych akcji serii (...) o podwyższonym kapitale zakładowym i wraz z pozwanym J. B. posiadającym 12.000.000 akcji, pozwani mieli uzyskać dominujący wpływ na przedmiotową spółkę co umożliwiłoby im realizację zobowiązań wynikających z porozumienia. Jednakże uchwała powyższa została zaskarżona ze względu na jej sprzeczność z dobrymi obyczajami oraz godzący w interes spółki charakter uchwały. Pozwany wskazał, iż Sąd I instancji uchylił przedmiotową uchwałę wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2009 r. Wyrok ten został zaskarżony przez pozwaną spółkę (...) S.A. Dnia 13 października 2009 r. Sąd II instancji prawomocnie oddalił apelację, co doprowadziło do uprawomocnienia się wyroku I instancji w przedmiocie uchylenia uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Akcjonariuszy w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego i zmian w statucie. Do wpisu podwyższonego kapitału zakładowego spółki nigdy nie doszło. Nie doszło również do nabycia akcji. Z tego też powodu pozwani nie uzyskali dominującego wpływu na spółkę i nie mogli doprowadzić do wypełniania postanowień porozumienia z przyczyn od nich niezależnych. Pozwany dodał nadto, iż akcjonariat spółki był zdecydowanie negatywnie nastawiony do emisji akcji z wyłączeniem prawa poboru.

W odpowiedzi na powyższe powód podtrzymał żądanie pozwu odnosząc się do twierdzeń i zarzutów pozwanego zawartych w odpowiedzi na pozew.

W uzasadnieniu powyższego powód uznał za bezpodstawne twierdzenia pozwanego dotyczące tego, jakoby warunek zawarcia przyrzeczonej umowy sprzedaży akcji nie ziścił się z przyczyn niezależnych od pozwanych. Powód wskazał w tym zakresie na zapis porozumienia z dnia 21 listopada 2008 r., wskazujący, iż pozwani zobowiązali się do nabycia od powoda określonej liczby akcji (...) S.A. z siedzibą w Ż. w przypadku gdy nie dojdzie do objęcia przez powoda akcji w podwyższonym kapitale zakładowym tej spółki po cenie emisyjnej równej 5.000.000,00 zł do końca II kwartału 2009 r. i to z jakichkolwiek przyczyn dotyczących pozwanych. Powód nadmienił, iż kwestia czy pozwani objęli akcje w podwyższonym kapitale zakładowym (...) S.A. nie miała w istocie żadnego znaczenia dla możliwości wykonania postanowień porozumienia z dnia 21 listopada 2008 r. albowiem pozwani zarówno J. B. jak i J. O. nie podjęli żadnych czynności aby doprowadzić do podwyższenia a następnie nabycia nie przez nich samych, lecz przez powoda akcji w podwyższonym kapitale zakładowym w/w spółki po cenie emisyjnej równej 5.000.000,00 zł do końca II kwartału 2009 r. Powód podtrzymał swe twierdzenia, że istota sporu sprowadza się do stwierdzenia, że pozwani nie podjęli żadnej inicjatywy, aby zawarty w porozumieniu z dnia 21 listopada 2008 r. warunek się ziścił i to nie dlatego, że nie mogli nic w tym względzie zrobić, lecz dlatego że zaniechali realizacji tego porozumienia. Z uwagi na fakt, że żaden z pozwanych zdaniem powoda, nie wykonał jakiegokolwiek czynności w celu objęcia przez powoda akcji kolejnej emisji, z całą pewnością po ich stronie wystąpiła przyczyna, uzasadniająca roszczenie powoda. Powód zwrócił uwagę na fakt, iż w porozumieniu strony zapisały, że jakakolwiek przyczyna, powodująca skutek w postaci nieobjęcia przez powoda akcji kolejnej emisji, będzie rodziła po stronie pozwanych obowiązek zawarcia umowy sprzedaży akcji, jeżeli będzie leżała po ich stronie. W ocenie powoda brak inicjatywy w zakresie chociażby zwołania Walnego Zgromadzenia lub żądania umieszczenia określonych spraw w porządku obrad był co najmniej pierwszą przyczyną niemożności realizacji przez niego zobowiązań opisanych § 1 porozumienia z dnia 21 listopada 2008 r. W ocenie powoda motywy dla których pozwani zaniechali tych czynności są dla sprawy całkowicie obojętne.

Pismem z dnia 27 maja 2014 r. pozwany J. O. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości stawki minimalnej ustalonej zgodnie z normami przepisanyymi.

W uzasadnieniu powyższego wskazał, że pozwani oraz spółka (...) S.A. zrobili wszystko aby doszło do podwyższenia kapitału zakładowego w terminie określonym w § 4 porozumienia z dnia 21 listopada 2008 r. a zakres w jakim doprowadzenie do objęcia przez powoda w/w akcji zależał od J. B. i J. O. został całkowicie wypełniony przez pozwanych. Pozwany wskazał także, iż niepodwyższenie kapitału zakładowego spółki oraz nieobjęcie przez powoda akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółki (...) S.A. było spowodowane zaskarżeniem uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy spółki z dnia 21 listopada 2008 r., przez innych akcjonariuszy spółki (...) S.A., których prawo poboru nowych akcji zostało wyłączone na mocy tej uchwały, tj. uchwała ta została zaskarżona przez spółkę (...) S.A. Pozwany nadmienił, iż warunek przewidziany w § 4 porozumienia nie ziścił się chociaż pozwani dopełnili swojego obowiązku. Spółka uchwaliła podwyższenie kapitału zakładowego ale uchwała ta została zaskarżona przez akcjonariuszy w związku z czym Sąd z tego powodu nie zarejestrował podwyższenia kapitału. Pomimo faktu podjęcia działań (dwukrotnego podwyższenia kapitału) nie doszło do podwyższenia kapitału z przyczyn leżących poza możliwościami pozwanych. W świetle powyższego zdaniem pozwanego roszczenie powoda jest bezpodstawne co uzasadnia oddalenie powództwa w całości.

W odpowiedzi na powyższe powód podtrzymał stanowisko wyrażone w pozwie i dalszych pismach procesowych odnosząc się kolejno do zarzutów i twierdzeń przytoczonych przez pozwanego w piśmie procesowym z dnia 27 maja 2014 r. wskazując zarazem na ich bezzasadność.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód (...) Bank Spółdzielczy z siedzibą w S. będący akcjonariuszem (...) Spółka Akcyjna „w upadłości likwidacyjnej” z siedzibą w Ż. oraz pozwani J. B. i J. O. w 2008 r. jako inwestorzy, podjęli współpracę dotyczącą w/w spółki w związku z trudnościami finansowymi z jakimi borykała się spółka (...) S.A. celem zapewnienia jej płynności finansowej.

Dowód: odpis KRS powoda z dnia 2 lutego 2012 r., zeznania strony powodowej, zeznania strony pozwanej J. (...).

W związku z powyższym dnia 21 listopada 2008 r. pomiędzy powodem w imieniu którego działał radca prawny P. K. a pozwanymi J. (...) w imieniu których działał radca prawny P. P., doszło do zawarcia porozumienia mocą którego strony uzgodniły zasady współpracy mającej na celu zapewnienie dalszego dynamicznego (...) S.A. w zakresie opisanym w przedmiotowym porozumieniu. Na podstawie powyższego porozumienia pozwany J. B. oświadczył, iż na zasadach opisanych w odrębnej umowie inwestycyjnej obejmie akcje (...) S.A. zwykłe na okaziciela serii (...), w ilości 12.000.000 sztuk w podwyższonym na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 21 października 2008 r., kapitale zakładowym tej spółki, jak również, ustalono, że zamiarem J. O. będzie objęcie akcji zwykłych na okaziciela (...) S.A. w ilości 18.930.000 sztuk serii (...), które zostaną wyemitowane na podstawie uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego planowanej na Walnym Zgromadzeniu w dniu 21 listopada 2008 r. Pozwani nadto zobowiązali się, że podejmą działania mające na celu podwyższenie kapitału zakładowego spółki (...) S.A. do końca I kwartału 2009 r., w ten sposób, aby podwyższenie kapitału zakładowego spółki (...) S.A. miało umożliwić powodowi objęcie akcji tej spółki zapewniających łącznie 7,04% udział w kapitale zakładowym spółki. Uzgodniono przy tym, że objęcie przez powoda akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółki (...) S.A. nastąpi po cenie emisyjnej w kwocie 5.000.000,00 zł za wszystkie obejmowane akcje.

Natomiast powód zobowiązał się, iż obejmie akcje za wskazaną wyżej cenę emisyjną oraz zgłaszuje za podwyższeniem kapitału zakładowego ze wszystkich posiadanych obecnie lub w przyszłości akcji (...) S.A. (§ 1 ust 1 i 2 porozumienia). Powód zobowiązał się, iż w dniu 21 listopada 2008 r., na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki (...) S.A. będzie głosował za podjęciem uchwały w przedmiocie zmiany statutu spółki polegającej na wykreśleniu § 7.2 i 7.3 statutu spółki – zgodnie z projektem przedstawionym przez Zarząd spółki, za podjęciem uchwały w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego spółki poprzez emisję nowych akcji na okaziciela serii (...) z wyłączeniem prawa

poboru dotychczasowych akcjonariuszy – zgodnej z projektem przedstawionym przez Zarząd spółki oraz za przyjęciem uchwał w sprawie zmian w składzie Rady Nadzorczej spółki (...) S.A. zgodnie z wytycznymi pełnomocnika J. B. (§ 5 porozumienia).

Ponadto strony zgodnie ustaliły, że jeżeli nie dojdzie do objęcia przez (...) Bank Spółdzielczy akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (...) S.A. po cenie emisyjnej równej 5.000.000.00 zł zgodnie z postanowieniami § 1 ust 1, w terminie do końca II kwartału 2009 r., z jakichkolwiek przyczyn dotyczących pozwanych tj. J. B. i J. O., które miałyby miejsce w przyszłości w takim wypadku J. B. i J. O. zobowiązują się solidarnie do odkupienia od powoda, w terminie do 3 lat od daty zawarcia niniejszego porozumienia, obecnie posiadanych przez (...) Bank Spółdzielczy akcji (...) S.A. zwykłych na okaziciela serii (...), w ilości 166.666 za cenę 3.000.000 zł. (§ 4 porozumienia).

Powodowy bank w wykonaniu swego zobowiązania wynikającego z porozumienia z dnia 21 listopada 2008 r. doprowadził do zwrotu przez Sąd Okręgowy w B. B.V Wydział Gospodarczy, złożonego przez siebie pozwu o stwierdzenie nieważności na podstawie art. 425 § 1 k.s.h ewentualnie o uchylenie na podstawie art. 422 § 1 k.s.h. uchwały nr 4/10/2008 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...) S.A z dnia 21 października 2008 r. dotyczącej widełkowego podwyższenia kapitału zakładowego poprzez emisję nowych akcji serii (...) z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy oraz w sprawie zmian do statutu. Przedmiotowe powództwo wytoczone przez powoda wiązało się z okolicznością, iż na przedmiotowym Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy reprezentant powoda tj. (...) Banku Spółdzielczego głosował przeciwko uchwale i zażądał zaprotokołowania swego sprzeciwu. Powodowy Bank mając na uwadze zawarte z pozwanymi porozumienie inwestycyjne z daty 21 listopada 2008 r., nie wniósł opłaty sądowej od wniesionego powództwa w związku z czym zarządzeniem z dnia 5 grudnia 2008 r., Sąd Okręgowy w B. B.V Wydział Gospodarczy, sygn. akt V GC 111/08 zwrócił pozew strony powodowej z dnia 21 listopada 2008 r. oraz uchylił zarządzenie z dnia 26 listopada 2008 r., o doręczeniu pozwu. Ponadto sprzeciw wobec przedmiotowej uchwały złożył także pełnomocnik akcjonariuszy (...) S.A. tj. (...) Sp. z o.o. oraz spółki (...) S.A. Wnieśli oni analogicznie jak powodowy Bank przeciwko spółce (...) S.A. pozew o stwierdzenie nieważności uchwały nr 4/10/2008 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy ewentualnie o uchylenie w/w uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 21 października 2008 r. Jednakże wyrokiem Sądu Okręgowego w B. B. V Wydziału Gospodarczego z dnia 13 marca 2009 r., sygn. akt V GC 101/08 powództwo w/w akcjonariuszy zostało oddalone w całości. Ponadto postanowieniem z dnia 6 lipca 2009 r. sygn. akt V ACa 296/09 Sąd Apelacyjny w K. odrzucił apelację powódki (...) S.A w W. od powyższego rozstrzygnięcia jako wniesioną po upływie przepisane go terminu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności uchwała Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki (...) S.A. nr 4/10/2008 z dnia 21 października 2008 r., w przedmiocie widełkowego podwyższenia kapitału zakładowego poprzez emisję akcji serii (...) uprawomocniła się, natomiast wniosek złożony przez spółkę (...) S.A. do Sądu Rejonowego w B. B.VIII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego sygn. akt BB VIII Ns Rej. Krs (...) w dniu 24 października 2008 r., został zakończony wpisem do rejestru na mocy postanowienia Sądu Rejestrowego z dnia 18 stycznia 2010 r. W związku z powyższym pozwany J. B. nabył 12.000.000 akcji serii (...) spółki (...) S.A.

Dowód: odpis pozwu o stwierdzenie nieważności/uchylenie uchwały nr 4/10/2008 z dnia 21 października 2008 r. Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki (...) S.A., zarządzenie Sądu Okręgowego w B. B. V Wydziału Gospodarczego z dnia 5 grudnia 2008 r. o zwrocie pozwu, wyrok Sądu Okręgowego w B. B.V Wydział Gospodarczy z dnia 13 marca 2009 r., V GC 101/08, odpis postanowienia Sądu Apelacyjnego w K.Wydział V Cywilny z dnia 6 lipca 2009 r., sygn. akt V ACa 296/06, pismo przewodnie Sądu Rejonowego w B. B.VIII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego k. 468, porozumienie z dnia 21 listopada 2008 r., zawarte pomiędzy powodem a pozwanymi, pełnomocnictwa udzielone radcy prawnemu P. P. przez pozwanych do zawarcia w ich imieniu przedmiotowego porozumienia z (...) Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w S. z dnia 19 listopada 2008 r., zeznania świadków M. F., K. J..

Dnia 21 listopada 2008 r., w siedzibie (...) S.A w Ż. zwołane zostało Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy (...) S.A. Na przedmiotowym Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu (...) S.A. podjęto uchwałę nr 5/1/2008 w

sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki poprzez emisję nowych akcji serii (...) z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy w całości oraz w sprawie zmian do statutu. Na okoliczność uzasadnienia pozbawienia w całości prawa poboru akcji dotychczasowych akcjonariuszy oraz sposobu ustalenia ceny emisyjnej akcji w związku z zamierzonym podjęciem przedmiotowej uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego, Zarząd spółki w opinii wydanej na podstawie art. 433 § 2 k.s.h. wskazał, iż powyższe leży w interesie spółki ponieważ umożliwia zaferowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym strategicznemu inwestorowi, który nie tylko może dokapitalizować spółkę w stopniu przekraczającym możliwości obecnych akcjonariuszy, ale i gwarantuje spółce dalszy rozwój poprzez wkład w zarządzanie spółką i uzdrowienie jej sytuacji gospodarczej. Ponadto w przedmiotowej opinii wskazano, iż dokapitalizowanie powyższe pozwoli przede wszystkim na spłatę zadłużenia spółki, zakup surowców niezbędnych do realizacji planu sprzedaży co powinno zapewnić rozwój spółki. Natomiast cena emisyjna akcji nowych emisji powinna zostać ustalona przez Radę Nadzorczą na wniosek Zarządu przy uwzględnieniu sytuacji gospodarczej spółki oraz rynku na którym spółka działa. Powód w wykonaniu przyjętych na siebie zobowiązań podczas Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki (...) S.A. głosował za podjęciem uchwał określonych w § 5 przedmiotowego porozumienia.

Dowód: protokół z Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 21 listopada 2008 r. wraz z podjętymi na tym Zgromadzeniu uchwałami i protokołem głosowania akcjonariuszy na przedmiotowym Zgromadzeniu, opinia Zarządu Spółki (...) S.A. z dnia 5 listopada 2008 r.

Dnia 15 grudnia 2008 r. spółka (...) S.A. złożyła wniosek do Sądu Rejonowego w B. B., Sądu Rejestrowego o rejestrację podwyższenia kapitału zakładowego.

W związku ze sprzeciwem wniesionym przez pełnomocnika akcjonariuszy D. Ł. oraz Spółki (...) Sp. z o.o. w przedmiocie uchwały nr 5/11/2008 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (...) S.A., akcjonariusz (...) Sp. z o.o. wytoczył powództwo dnia 29 grudnia 2008 r., przeciwko spółce (...) S.A. o stwierdzenie nieważności w/w uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy ewentualnie o uchylenie w/w uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. W zakresie stwierdzenia nieważności uchwały podstawę stanowiła odmowa przeprowadzenia oddzielnego głosowania grupami na podstawie art. 419 k.s.h., zaś w zakresie uchylenia uchwały podstawą było wyłączenie prawa poboru prowadzące do zmarginalizowania roli akcjonariuszy w spółce (...) S.A.

Wnioski złożone przez w/w akcjonariusza spowodowały wstrzymanie procedury rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego spółki (...) S.A.

Dnia 21 stycznia 2009 r., Sąd Rejonowy w B. B. Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o odmowie dokonania wpisu w KRS w zakresie zmiany do statutu spółki oraz podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę emisji akcji serii (...). Sąd Rejestrowy odwołując się do złożonego przez (...) S.A. - wniosku w przedmiocie dokonania wpisu informacji o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki na mocy uchwały nr 4/10/2008 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...) S.A. z dnia 21 października 2008 r. oraz do dokumentu potwierdzającego zaskarżenie przez spółkę (...) Sp. z o.o. w K. w/w uchwały spółki (...) S.A. a stanowiącej podstawę żądania dokonania wpisu nowej wysokości kapitału zakładowego wraz z jednoczesnym wnioskiem powoda o zawieszenie postępowania rejestrowego, stwierdził mając na uwadze art. 431 § 1 w zw. z art 430 k.s.h., iż dokonanie wpisu podwyższenia kapitału zakładowego w wysokości 4.124,000 (na mocy uchwały nr 5/11/2008 z dnia 11 listopada 2008 r.) bez uprzedniego wpisu kapitału zakładowego w wysokości 2.231.000 (na mocy uchwały nr 4/10/2008 z dnia 21 października 2008 r.) jest niedopuszczalne. Sąd ten wskazał jednocześnie, iż gdyby dokonał wpisu podwyższenia kapitału zakładowego w wysokości żądanej przez wnioskodawcę, usankcjonowałyby przez wpis konstytucyjny podwyższenie kapitału do kwoty 2.231.000 pomijając przy tym postępowanie o wpis tej kwoty które zawisło i toczyło się przed tamtejszym Sądem. Powyższe rozstrzygnięcie zostało zaskarżone przez spółkę (...) S.A.

Dnia 18 marca 2009 r., Zarząd spółki (...) S.A. zwrócił się do Sądu Rejonowego w B. B. VIII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego z ponownym wnioskiem o rejestrację podwyższenia kapitału zakładowego spółki - emisja serii (...) - jako sprawy szczególnie pilnej dla działalności spółki przedkładając m.in. odpis wyroku Sądu

Okręgowego w B. B. V Wydziału Gospodarczego oddalającego w całości powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego - emisja akcji serii (...).

Wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2009 r., sygn. akt V GC 118/08 Sąd Okręgowy w B. B. V Wydział Gospodarczy uchylił uchwałę nr 5/11/2008 z dnia 21 listopada 2008 r., Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. w Ż. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki poprzez emisję nowych akcji serii (...) z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy w całości oraz w sprawie zmian do statutu. Wyrok powyższy został zaskarżony przez pozwaną spółkę (...) S.A.

Dnia 10 czerwca 2009 r., odbyło się kolejne Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki (...) S.A., jednakże w sprawach objętych porządkiem obrad nie znalazła się kwestia odnosząca się do podwyższenia kapitału zakładowego spółki poprzez emisję nowych akcji. W przedmiotowym Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki (...) S.A. uczestniczył pozwany J. O. posiadając 7.300.000 akcji imiennych uprzywilejowanych co do głosu. Podczas przebiegu w/w Nadzwyczajnego Zgromadzenia Akcjonariuszy przyjęto uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie hipotek na nieruchomościach spółki w celu zabezpieczenia wiarygodności banków z umów restrukturyzacyjnych, które ponadto przeznaczone zostały na sfinansowanie zadłużenia spółki (...) S.A. z tytułu opcji walutowych.

Dnia 29 czerwca 2009 r. odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki (...) S.A., którego porządek obrad obejmował między innymi przedstawienie i zatwierdzenie pisemnego sprawozdania Rady Nadzorczej z wyników oceny sprawozdania Zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za ostatni rok obrotowy, podjęcie uchwały w sprawie pokrycia straty za rok 2008 r. czy też podjęcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia spółki. Jak wynika z protokołu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia przebiegało ono w sposób burzliwy poprzez wzgląd m. in. na częstotliwość sprzeciwów zgłaszanych przez akcjonariuszy a dotyczących uchwał mających istotne znaczenie dla dalszego bytu przedmiotowej spółki. W przedmiotowym Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu uczestniczył pozwany J. O. posiadając 7.300.000 akcji imiennych uprzywilejowanych co do głosu.

Wyrokiem z dnia 13 października 2009 r., Sąd Apelacyjny w K. V Wydział Cywilny, sygn. akt V ACa 397/09 prawomocnie oddalił apelację spółki (...) S.A. od wyroku Sądu Okręgowego w B. B. z dnia 27 kwietnia 2009 r., sygn. akt V GC 118/08 uchylającego uchwałę nr 5/11/2008 z dnia 21 listopada 2008 r., Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. w Ż. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki poprzez emisję nowych akcji serii (...) z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy w całości oraz w sprawie zmian do statutu, co doprowadziło do uprawomocnienia się wyroku Sądu I instancji w przedmiocie uchylenia uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Akcjonariuszy dotyczącego podwyższenia kapitału zakładowego i zmian w statucie.

Powyższe skutkowało tym, iż skoro podstawa emisji akcji serii (...) została uznana przez w/w Sąd za nieważną nie mogło nastąpić skuteczne podwyższenie kapitału zakładowego spółki (...) S.A. a co za tym idzie objęcie akcji przez powoda. Tym samym spółka (...) S.A. nie zaoferowała objęcia akcji powodowemu Bankowi. Ponadto dnia 23 grudnia 2009 r., odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki (...) S.A. na którym podjęto uchwałę nr 5/12/2009 w sprawie uchylenia uchwały nr 5/11/2008 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (...) S.A. z dnia 21 listopada 2008 r., w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego przez emisję nowych akcji serii (...) z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy w całości oraz w sprawie zmian do statutu.

W związku z powyższym dnia 26 stycznia 2010 r., Zarząd (...) S.A. oświadczył, że cofa wnioski z dnia 18 marca 2009 r. o rejestrację akcji serii (...).

Postanowieniem z dnia 1 lutego 2010 r., Sąd Rejonowy w B. B. VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, sygn. akt BB VIII Ns. Rej. KRS (...) umorzył postępowanie w sprawie o wpis podwyższenia kapitału zakładowego spółki (...) S.A. do Krajowego Rejestru Sądowego.

Dowód: wyrok Sądu Okręgowego V Wydziału Gospodarczego w B. z dnia 27 kwietnia 2009 r., sygn. akt V GC 118/08, wyrok Sądu Apelacyjnego V Wydziału Cywilnego w K. z dnia 13 października 2009 r., sygn. akt V ACa 397/09, protokół

z Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 10 czerwca 2009 r., protokół ze Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 29 czerwca 2009 r. wraz z podjętymi na w/w Zgromadzeniach uchwałami i protokołem głosowania akcjonariuszy na tym zgromadzeniu, odpis postanowienia z dnia 21 stycznia 2009 r., Sądu Rejonowego w B. B.VIII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego, sygn. akt BB VIII Ns Rej. KRS (...), uwierzytelnione odpisy akt rejestrowych Sądu Rejonowego w B. B.VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego k. 468-560, zeznania świadka K. J., strony pozwanej J. (...), strony powodowej W. B..

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów z dokumentów oraz z zeznań świadków K. J., M. F. oraz strony powodowej W. B. i strony pozwanej J. (...).

W ocenie Sądu Okręgowego przedstawione przez strony dowody w postaci dokumentów należało uwzględnić albowiem żadna ze stron nie kwestionowała ich wiarygodności, a poza tym dowody te podlegają regułom ocennym wyrażonym w art. 245 k.p.c. Autentyczność powołanych wyżej dowodów z dokumentów nie wzbudzała wątpliwości Sądu i korelowała z zeznaniami świadków dlatego też uznane zostały za wiarygodne i poczyniono na ich podstawie ustalenia faktyczne stosownie do dyspozycji art. 244 i 245 k.p.c.

Na rozprawie w dniu 18 listopada 2014 r. Sąd postanowił pominąć wniosek dowodowy zgłoszony przez stronę powodową w przedmiocie treści porozumienia inwestycyjnego zawartego pomiędzy K. J. a spółką (...) S.A. jako zbędny dla rozstrzygnięcia sprawy.

Ponadto na rozprawie w dniu 18 listopada 2014 r. Sąd postanowił pominąć dowód z zeznań świadka I. N. jako zbędny dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W okolicznościach niniejszej sprawy powód pozwem wniesionym w sprawie, wniósł o solidarne zobowiązanie pozwanych jako strony porozumienia z dnia 21 listopada 2008 r., do złożenia wobec niego oświadczenia woli o treści koniecznej do zawarcia umowy przyrzeczonej bowiem przedmiotowe porozumienie zawarte pomiędzy powodem a pozwanymi w części dotyczącej § 4, stanowiło umowę przedwstępną sprzedaży akcji na okaziciela spółki (...) S.A., określającą przedmiotowo istotne postanowienia umowy sprzedaży, tj. przedmiot umowy oraz cenę. Powyższe stanowiło okoliczność bezsporną w niniejszej sprawie. Podstawę swego roszczenia powód wywodził z art. 390 § 2 k.c. w zw. z art. 64 k.c. Pozwani zgodnie z § 4 porozumienia z dnia 21 listopada 2008 r., zawartego pomiędzy J. B. i J. O. oraz (...) Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w S. solidarnie zobowiązali się do odkupienia od powoda akcji spółki (...) S.A. w ilości 166.666 za kwotę 3.000.000 zł jeżeli nie dojdzie do objęcia przez (...) Bank Spółdzielczy tj. powoda, akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (...) S.A. po cenie emisyjnej równej 5.000.000.00 zł zgodnie z postanowieniami § 1 ust 1, w terminie do końca II kwartału 2009 r., z jakichkolwiek przyczyn dotyczących pozwanych tj. J. B. i J. O., które miałyby miejsce w przyszłości.

Jak wynikało z powyższego zapisu umownego pozwanych obciążał będzie obowiązek wskazany w § 4 porozumienia jedynie w sytuacji gdy z jakichkolwiek przyczyn pozwanych dotyczących a mogących zaistnieć w przyszłości, powód nie obejmie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółki (...) S.A. po cenie emisyjnej równej 5.000.000.00 zł zgodnie z postanowieniami § 1 ust 1, w terminie do końca II kwartału 2009 r.

W związku z powyższym spór w realiach niniejszej sprawy niewątpliwie sprowadzał się do oceny czy w tak ustalonym stanie faktycznym doszło do zawinionego przez stronę pozwaną niedokonania czynności prawnych lub faktycznych we wskazanym terminie, tj. do końca II kwartału 2009r., które to czyniły niemożliwym lub znacznie utrudnionym zrealizowanie obowiązku nałożonego na nią przez unormowanie zawarte w § 4 porozumienia z dnia 21 listopada 2008 r., rodząc jednocześnie po stronie powodowej roszczenie wobec pozwanych o zawarcie umowy przyrzeczonej tj. umowy sprzedaży akcji na okaziciela spółki (...) S.A.

Na wstępie rozważań wskazać należy, iż charakterystyczną cechą stosunku prawnego łączącego kontrahentów umowy przedwstępnej jest to, że istotne postanowienia umowy przyrzeczonej są ustalane w umowie przedwstępnej. Treść więc oświadczeń woli składanych przez strony w zamiarze zawarcia umowy przyrzeczonej jest z góry określona. Zgodnie z art. 390 § 2 k.c. gdy umowa przedwstępna czyni zadość wymaganiom, od których zależy ważność umowy przyrzeczonej, w szczególności wymaganiom co do formy, strona uprawniona może dochodzić zawarcia umowy przyrzeczonej. Powyższe unormowanie przyznaje każdej ze stron umowy przedwstępnej prawo dochodzenia zawarcia umowy przyrzeczonej, a orzeczenie uwzględniające powództwo zastępuje wówczas nie tylko oświadczenie strony pozwanej, ale także stwierdza zawarcie umowy przyrzeczonej i de facto ją zastępuje. Ustalenie właściwej treści oświadczenia woli pozwanego dokonywane jest przez Sąd w oparciu przede wszystkim o odpowiednie postanowienia umowy przedwstępnej, na które zresztą powód się powołuje, czyniąc tę umowę przedwstępną podstawą żądania pozwu. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2009 r., III CSK 268/08, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 414/07).

W okolicznościach niniejszej sprawy zawarte pomiędzy stronami porozumienie z dnia 21 listopada 2008 r. tj. § 4 porozumienia stanowiący niejako umowę przedwstępną, czynił zadość wymaganiom od których zależy ważność umowy przyrzeczonej i nieuzasadniona odmowa pozwanych zawarcia umowy przyrzeczonej tj. umowy sprzedaży akcji mogła dać podstawy w myśl art. 390 § 2 k.c. oraz art. 64 k.c. w zw. z art. 1047 k.p.c. do stwierdzenia obowiązku pozwanych do złożenia oznaczonego oświadczenia woli, które po uprawomocnieniu się zastępuje oświadczenie woli zobowiązanego dłużnika. Jednakże biorąc pod uwagę zebrany w sprawie materiał dowodowy w szczególności charakter okoliczności nakładających się na interpretację postanowienia zawartego w § 4 porozumienia a odnoszącego się do "jakichkolwiek przyczyn dotyczących pozwanych które miałyby mieć miejsce w przyszłości" w związku z którymi powód nie obejmie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (...) S.A. po cenie emisyjnej równej 5.000.000.00 zł zgodnie z postanowieniami § 1 ust 1, w terminie do końca II kwartału 2009 r., nie pozwala uznać za zasadne takiego twierdzenia.

Przede wszystkim zaznaczyć należy, iż w niniejszej sprawie nie można uznać, iż pozwani nie dołożyli należytej staranności w podejmowaniu działań zmierzających do podwyższenia kapitału zakładowego spółki (...) S.A. w terminie określonym w § 4 porozumienia, która to okoliczność warunkowała objęcie przez powoda akcji po cenie emisyjnej zgodnie z postanowieniami § 1 ust 1 porozumienia. Jak wynika z akt sprawy m. in. protokołu z Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 21 listopada 2008 r. czy też z odpisów akt rejestrowych Sądu Rejonowego w B. B., Sądu Rejestrowego, pozwani głosowali za podwyższeniem kapitału zakładowego spółki (...) S.A. i emisją nowych akcji, nie składali powództw o uchylenie czy też stwierdzenie nieważności uchwał w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego przedmiotowej spółki. Ich rola zakończyła się w momencie złożenia przez spółkę (...) S.A. wniosku do Sądu Rejonowego w B. B. Wydziału VIII Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego o rejestrację podwyższenia kapitału zakładowego. Jak wynika z uwierzytelnionych odpisów akt rejestrowych powyższe jednakże, nie było możliwe w związku z okolicznością, iż żądanie podwyższenia kapitału zakładowego na mocy uchwały nr 5/11/2008 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy spółki (...) S.A z dnia 21 listopada 2008 r. (będące kolejnym, drugim z kolei, wnioskiem o podwyższenie kapitału zakładowego poczynszy od wniosku wystosowanego na podstawie uchwały nr 4/10/2008 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 21 października 2008 r.),7, spotkało się ze sprzeciwem i opozycją ze strony akcjonariuszy spółki (...) S.A., którzy zaskarżali przedmiotowe uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Akcjonariuszy w/w spółki w sprawie podwyższenia kapitału uniemożliwiając tym samym jego zarejestrowanie a co za tym idzie spełnienie zobowiązania pozwanych wynikającego z przedmiotowego porozumienia z powodem z dnia 21 listopada 2008 r. Skutkowało to tym, iż Sąd Rejestrowy odmówił dokonania wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym w zakresie zmiany do statutu spółki oraz podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę emisji akcji serii (...) z powodu braku rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę emisji akcji serii (...).

Mając na uwadze niestabilną sytuację panującą na Walnych Zgromadzeniach Akcjonariuszy spółki (...) S.A. wywołaną brakiem akceptacji dla objętych porządkiem obrad uchwał, przedmiotem których były rozwiązania, które spotykały się ze sprzeciwem części akcjonariuszy co zresztą wynika z licznych wyroków sądów powszechnych

w przedmiocie pozwów wniesionych przez akcjonariuszy (...) S.A. o stwierdzenie nieważności/uchylenie uchwał Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (...) S.A. - to w zaistniałej sytuacji, w ocenie Sądu Okręgowego, niewątpliwie niezasadnym było twierdzenie powoda, iż pozwany J. O., posiadający na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy w dniu 10 czerwca 2009 r., oraz na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy w dniu 29 czerwca 2009 r., 7.300.000 uprzywilejowanych co do głosu akcji (...) S.A. mógł zwołać i doprowadzić do podjęcia uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, czy też żądać umieszczenia tego punktu w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Stanowisko to jest szczególnie nietrafione, mając na uwadze okoliczność odmowy zarejestrowania - w omawianym czasookresie - podwyższenia kapitału zakładowego spółki (...) S.A. postanowieniem Sądu Rejestrowego z dnia 21 stycznia 2009 r., w związku z okolicznością braku rejestracji poprzedniego wniosku o podwyższenie kapitału zakładowego z dnia 24 października 2008 r., zaskarżonego przez akcjonariusza (...) S.A. (...) S.A.

Zaznaczyć także należy, że spółka (...) S.A. jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, dnia 18 marca 2009 r., ponownie zwróciła się do Sądu Rejonowego w B. B.VIII Wydziału Gospodarczego KRS z wnioskiem o rejestrację podwyższenia kapitału zakładowego spółki - emisja serii (...) - jako sprawy szczególnie pilnej dla działalności spółki, z którego jednakże ostatecznie wycofała się dnia 26 stycznia 2010 r., z uwagi na uchwałę nr 5/12/2009 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (...) S.A. z dnia 23 grudnia 2009 r. uchylającą uchwałę nr 5/11/2008 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (...) S.A. z dnia 21 listopada 2008 r., w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego przez emisję nowych akcji serii (...) z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy w całości a przede wszystkim przez wzgląd na wyrok Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 13 października 2009 r., stwierdzający ostatecznie, iż podstawa emisji akcji serii (...) tj. uchwała nr 5/11/2008 z dnia 21 listopada 2008 r. została uznana za nieważną.

W tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przez uchylanie się od zawarcia umowy należy rozumieć tylko bezpodstawną odmowę zawarcia umowy przyrzeczonej. Uchylanie się od zawarcia umowy przyrzeczonej, będące przejawem niewykonania umowy przedwstępnej, powinno być rozumiane jako świadome działanie lub zaniechanie, zmierzające do bezpodstawnego niezawarcia umowy przyrzeczonej, a przynajmniej godzenie się z takim skutkiem. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2005 r., II CK 344/05). Natomiast w wyroku z dnia 5 grudnia 2006 r., II CSK 274/06 Sąd Najwyższy wskazał, iż nie jest konieczne, aby dłużnik wykazał się złą wolą, rozmyślnie zwlekając z zawarciem umowy przedwstępnej czy też wprost odmawiając jej zawarcia i szkodząc w ten sposób interesowi wierzyciela. Wystarczy natomiast to, aby wbrew swojemu obowiązkowi zaniedbał on dokonania takich czynności prawnych lub faktycznych, które zawarcie umowy przyrzeczonej w ogóle czynią niemożliwym.

Niewątpliwie mając na uwadze, iż w związku z zaskarżeniem uchwały nr 5/11/2008 z dnia 21 listopada 2008 r., której przedmiotem było podwyższenie kapitału zakładowego spółki (...) S.A. poprzez emisję nowych akcji serii (...) z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy w całości, przez akcjonariusza (...) S.A. - (...) S.A. Sąd Okręgowy w B. B. wyrokiem z dnia 5 listopada 2008 r., uchylił tą uchwałę a Sąd Apelacyjny w K. wyrokiem z dnia 13 października 2009 r. utrzymał w mocy w/w orzeczenie co skutkowało tym, iż podwyższenie kapitału zakładowego nie zostało nigdy zarejestrowane - nie jest zasadnym obciążanie pozwanych w/w okolicznościami. W następstwie tych właśnie okoliczności (a nie działań pozwanych) spółka (...) S.A. nie zaoferowała objęcia akcji powodowi i zdarzenia te nie zależały w żadnej mierze od woli pozwanych. Tym samym więc przyjąć trzeba, że nie podwyższenie kapitału zakładowego spółki (...) S.A. - a co za tym idzie nieobjęcie przez powoda akcji w podwyższonym kapitale zakładowym - było następstwem okoliczności, za które pozwani nie ponoszą odpowiedzialności.

Zgodnie z art. 65 § 2 k.c. w celu ustalenia treści umowy należy raczej badać jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Zatem w tym stanie rzeczy interpretacja spornego postanowienia porozumienia tj. § 4 nie może być oparta tylko na analizie językowej tekstu umowy, a konieczną staje ocena zeznań osób bezpośrednio zainteresowanych dla dokładnego zbadania zamiaru i celu kontrahentów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 września 1998 r., I CKN 815/97). Dążąc więc do uwzględnienia i odtworzenia rzeczywistej woli stron należy przede wszystkim mieć na względzie, oświadczenia składane przez strony przed procesem oraz późniejsze zachowania się stron, a w szczególności sposób wykonywania przez nie umowy. Przykładem takiego podejścia do

rozumienia oświadczeń woli stron jest obecne orzecznictwo Sądu Najwyższego, w którym reprezentuje on pogląd, że art 65 § 2 k.c. pozwala niewątpliwie uwzględniać sądom pozatekstowe okoliczności, w tym cel jaki strony miały na uwadze przy zawieraniu umowy i badać je przy pomocy dowodu z zeznań świadków i przesłuchania stron. Wymaga to analizy nie tylko samych postanowień umowy ale dla stwierdzenia zgodnej woli stron mogą mieć znaczenie ich wcześniejsze i późniejsze oświadczenia oraz zachowania. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 grudnia 2007 r., I CSK 261/07). Dodatkowo Sąd Najwyższy stwierdził, że art. 65 § 2 k.c. znajduje zastosowanie nie tylko wówczas, kiedy językowa wykładania umowy nie pozwala na jednoznacznie określenie treści jej postanowień, ale także wówczas kiedy postanowienia tej umowy są jasne. Pomocą w ustaleniu zgodnej woli stron wyrażonej w umowie powinna być analiza podejmowanych przez nie wcześniej czynności i zamiarów komunikowanych drugiej stronie (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 września 2007 r., II CSK 189/07; podobnie w wyroku z dnia 19 kwietnia 2007 r., I CSK 17/07).

Dokonując zatem oceny treści porozumienia z dnia 21 listopada 2008 r., łączącego strony a zwłaszcza § 4 porozumienia, mając na względzie zarówno zeznania stron jak też świadków uczestniczących w pracach nad jego treścią stwierdzić należy, iż strony formułując treść w/w zapisu, obejmowały świadomością i godziły się to, że pozwani zobowiążą się solidarnie do odkupienia od powoda w terminie 3 lat od daty zawarcia w/w porozumienia posiadanych przez powoda akcji spółki (...) S.A. zwykłych na okaziciela serii (...) w ilości sztuk 166.666 za cenę 3.000.000 zł pod warunkiem jeżeli nie dojdzie do objęcia przez powodowy bank akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (...) S.A. po cenie emisyjnej równej 5.000.000 zł zgodnie z postanowieniami § 1 ust 1 w terminie do końca II kwartału 2009 r. z jakichkolwiek przyczyn dotyczących J. B. i J. O.. Z powyższego uregulowania wynika, iż przyczyny dotyczące J. B. i J. O. to przyczyny, które w związku z zawinionym działaniem bądź zaniechaniem pozwanych spowodowały brak możliwości podwyższenia kapitału zakładowego (...) S.A. a tym samym skutkowały pozbawieniem możliwości objęcia przez powoda akcji, nie zaś wszelkie inne sytuacje, które uniemożliwiłyby jego realizację.

Powyższe w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Należy zaznaczyć, że w przepisie art. 390 k.c. chodzi o zawinione przez stronę niewykonanie umowy przyrzeczonej a oceny w tym przedmiocie należy dokonywać zgodnie z zasadami art. 471 k.c. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 lutego 2014 r. I ACa 1145/13).

Przypomnieć przy tym należy, że odpowiedzialność kontraktowa uregulowana w art. 471 k.c. i nast. jest odpowiedzialnością z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania wskutek okoliczności obciążających dłużnika. W przypadku roszczenia opartego na art. 471 k.c. zaistnieć muszą kumulatywnie trzy przesłanki odpowiedzialności kontraktowej określone w tym przepisie a to: niewykonanie bądź nienależyte wykonanie zobowiązania (naruszenie zobowiązania), fakt poniesienia szkody oraz związek przyczynowy pomiędzy niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą. Ponadto dla zaistnienia odpowiedzialności odszkodowawczej poza wymienionymi przesłankami, warunkiem sine qua non jest, aby naruszenie zobowiązania było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiada. Jak się wskazuje, w prawie polskim nie istnieje automatyzm odpowiedzialności odszkodowawczej, lecz o tej odpowiedzialności decydują przyczyny, z powodu których doszło do naruszenia zobowiązania. Art. 471 k.c. nie wskazuje winy jako przesłanki odpowiedzialności dłużnika, jednakże zasady te można wyprowadzić z dalszych przepisów z art. 472, 473 i 474 k.c. Z przepisów art. 471 - 474 k.c. wynika, że jeżeli zakres odpowiedzialności dłużnika nie jest zmieniony przez szczególny przepis ustawy lub przez umowę stron, to dłużnik odpowiada za niezachowanie należytej staranności, czyli odpowiada za winę w postaci niedbalstwa. W takim wypadku do dłużnika obciąża ciężar udowodnienia, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 lipca 2009 r., V ACa 245/09).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, że postępowanie dowodowe wykazało brak winy po stronie pozwanych w sytuacji niepodwyższenia kapitału zakładowego spółki (...) S.A. oraz nieobjęcia przez powodowy Bank akcji o podwyższonym kapitale zakładowym spółki (...) S.A. Pozwani sprostali ciężarowi dowodzenia w myśl art. 6 k.c. wykazując, iż z przyczyn od nich niezależnych, na które nie mieli wpływu podwyższenie kapitału nie zostało zarejestrowane a spółka (...) S.A. nie zaoferowała objęcia akcji powodowi. Ponadto, jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, głównie z akt rejestrowych oraz protokołów Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszy działanie pozwanych nie było nacechowane biernością czy też zaniechaniem w podejmowaniu

określonych czynności prawnych czy faktycznych w celu wywiązania się z przedmiotowego zobowiązania określonego umową.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy oddalił więc powództwo na podstawie w/w przepisów o czym orzekł w pkt I wyroku, a w tej sytuacji ocena w przedmiocie prawidłowości formułowania żądania przez powoda była już zbędna.

W przedmiocie kosztów postępowania orzeczono stosownie do wyniku sprawy na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. tak jak w pkt II i III wyroku.